

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟΝ ΓΟΛΓΟΘΑ
τοῦ Γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου
πού ἔγινε τήν Μεγάλη Παρασκευή
στό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τό 1924

*«Ὁ δέ Θεός Βασιλεύς ἡμῶν πρό αἰώνων,
 εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς»*

(Ψαλμ. ΟΓ΄ 12).*

Ἐσταυρωμένε Ἰησοῦ,
 Σύ ἡ ἔνδοξη δύναμη καί ἡ
 ἄπειρη σοφία τοῦ Θεοῦ,
 δῶσε μου δύναμη, αὐτήν
 τήν ἅγια ἡμέρα καί ὥρα.
 Δῶσε μου σύνεση καί σο-
 φία λόγου. Τράνωσέ μου
 τήν γλῶσσα ὥστε δι' εὐχῶν τοῦ Μακαριωτάτου Πα-
 τρός ἡμῶν καί Πατριάρχου, νά μπορέσω νά ἐξυμνή-
 σω τά μεγαλεῖα Σου! Μακαριώτατε καί Παναγιώτα-
 τε Πατριάρχα τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ· Πα-

** Οἱ Ὁρες τῆς Μ. Παρασκευῆς ἐψάλησαν στόν Φρικτό
 Γολγοθᾶ μέ τήν παρουσία πολλῶν κληρικῶν καί πλήθους
 προσκυνητῶν. Μετά τήν ἀνάγνωση τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἕκτης
 ὥρας, μέ προτροπή τοῦ Μ. Σκευοφύλακα, μίλησα στούς παρι-
 σταμένους, οἱ ὁποῖοι ἄκουσαν τούς ταπεινούς μου λόγους μέ
 πολλή προσοχή καί κατάνυξη. Κατά τήν διάρκεια τῆς ὁμιλίας
 πολλές φορές ἀναλύθηκαν σέ λυγμούς καί δάκρυα συγκινήσε-
 ως.*

+

νιερώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, Πανοσιώτατοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί· Φιλόχριστο σύστημα.

Βαθύτατο σκοτάδι ἀπιστίας, ἀσέβειας καὶ εἰδωλολατρείας κάποτε κάλυπτε ὀλόκληρη τὴν ὑφήλιο. Ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, τὰ ἀστέρια, ἀκόμα καὶ πολλά τετράποδα θηρία καὶ ἔρπετά προσκυνοῦνταν καὶ λατρεύονταν ὡς θεοί. Ἡ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ εἶχε ἐκλείψει. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους φιλοσόφους καὶ κυρίως Ἕλληνες εἶχαν καταλάβει καὶ παραδεχθεῖ ὅτι τὰ κτίσματα δέν εἶναι θεοί, ἀλλὰ ὑπάρχει Θεός τεχνίτης καὶ Δημιουργός, Ποιητής τῶν κτισμάτων, Τόν ὁποῖον ἐπειδὴ δέν μπορούσαν νά γνωρίσουν, ἔστησαν εἶδωλο καὶ Τοῦ τό ἀφιέρωσαν, «Τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ».

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω φιλοσόφους ἐπιχείρησαν μέ ἠθική διδασκαλία, συγγράμματα καὶ παραινέσεις νά ἀναχαιτίσουν τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία τότε ὀδηγοῦνταν στήν ἀπώλεια, ἀλλά μάταια, ἐπειδὴ οἱ τότε ἄνθρωποι δέν λάτρευαν μόνο τὰ κτίσματα ὡς θεούς, ἀλλὰ θεοποιοῦσαν καὶ τὰ ἴδια τους τὰ πάθη. Αὐτό ἔκανε τόν ὑπατο τῶν φιλοσόφων Σωκράτη νά πεῖ στοὺς Ἀθηναίους, σάν νά ἦταν φωτισμένος ἀπὸ τὴν θεία χάρη: «ἐν σκότει ἂν διατελοῖτε, ἄνθρωποι, εἰ μὴ τινὰ Θεός ἐπιπέμψει κηδόμενος ἡμῶν». Αὐτός ὁ λόγος ἦταν σαφῆς προφητεία τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε μετὰ ἀπὸ χρόνια.

Σέ ὅλα τὰ ἔθνη βασίλευε ἡ ἀπιστία καὶ ἡ εἰδωλολατρεία. Μόνο στήν Ἰουδαία λατρεύονταν καὶ προσκυνοῦνταν ὁ ἀληθινός Θεός. Στοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι τότε ἦταν ὁ ἐκλεκτός καὶ περιούσιος λαός τοῦ Θεοῦ, ἔστειλε ὁ Θεός Πατριάρχες, Προφῆτες, Κριτές, Βασιλιάδες. Ἐδωσε νόμο, ἐντο-

λές και διατάξεις λατρείας. Ἀλλά αὐτοὶ ἀπόθησαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντὶ εὐλογίας ἔλαβαν κατάρρα. Τοὺς Προφῆτες καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ, ἄλλους τοὺς ἔδειραν, ἄλλους τοὺς λιθοβόλησαν, ἄλλους τοὺς πριόνισαν καὶ ἄλλους τοὺς σκότωσαν.

Ἐκ τῶν Πατριάρχων Ἀβραάμ, τὸν Μωυσῆ μέχρι τὸν Βαπτιστὴ Ἰωάννη, ὅλοι οἱ Προφῆτες προφήτευσαν τὴν ἔλευση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὄχι μόνο τὴν ἔλευση ἀλλὰ καὶ τὴν Γέννηση, τὴν Βάπτισμα, τὸ κήρυγμά του, τὴν ἐκλογή τῶν Ἀποστόλων, τὴν Μεταμόρφωση, τὴν Σταύρωση, τὴν Ταφή καὶ Ἀνάσταση, τὴν θεία Ἀνάληψη καὶ τὴν Κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Καὶ στό τέλος, ὅταν ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε ὁ Θεὸς στὸν κόσμον τὸν Μονογενῆ Του Υἱό «γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον», ὅπως λέει ὁ θεῖος Παῦλος, *«ἵνα τοὺς ὑπὸ Νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν»* (Γαλάτας Δ' 4).

Ἦρθε ὁ Σωτήρας ὅταν ἡ οἰκουμένη βρισκόταν στό σκοτάδι τῆς ἀπιστίας. Καὶ καθὼς ὅταν ἀνατείλει ὁ αἰσθητὸς ἥλιος, φυγαδεύεται καὶ διαλύεται τὸ σκοτάδι, ἔτσι, ὅταν ἀνέτειλε ὁ νοητὸς ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τὴν Ἀειπάρθενο καὶ Θεοτόκο Μαρία, διαλύθηκε τὸ σκοτάδι τῆς ἀσέβειας καὶ ἀπιστίας καὶ ἐπέλαμψε τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας καὶ τῆς ἀλήθειας.

Ἐπαυσε ἡ εἰδωλολατρεία καὶ οἱ θυσίαι στοὺς βωμούς καὶ ἔλαμψε ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ σωφροσύνη. Κατέβηκε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς γιὰ τὴν σωτηρία μας ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγινε ἄνθρωπος, ὅμοιος μὲ ἐμᾶς σὲ ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ

+

τήν ἁμαρτία, χωρίς ὅμως νά χωρισθεῖ ἀπό τήν Θεότητα.

Γεννήθηκε σέ σπήλαιο ἀπό τήν Ἀειπάρθενο καί Θεοτόκο Μαρία, ἀνεκλίθη στήν φάτνη τῶν ἀλόγων, βαπτίσθηκε στόν Ἰορδάνη· περπάτησε, κοπίασε, πείνασε, δίψασε, δίδαξε· καί ἔτρεχε ζητῶντας τήν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων· εὐεργέτησε ὅλους τούς ἀνθρώπους καί γέμισε τήν Ἰουδαία μέ ἐξαίσια σημεῖα καί θαύματα.

Ἀλλά οἱ φθονεροί ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων, οἱ Ἀρχιερεῖς καί οἱ Ἱερεῖς, οἱ Γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκίνησαν τόν λαό καί ὅλοι, ἀπό συμφώνου, ἀποφάσισαν τόν θάνατο τοῦ Ἰησοῦ· καί Τόν θανάτωσαν.

Καί λοιπόν ὁ Γλυκός Ἰησοῦς, ὁ ἄκακος, ὁ Ἀναμάρτητος, ὁ Ὅποιος δέν ἁμάρτησε, οὔτε βρέθηκε στό στόμα Του δόλος, προδίδεται ἀπό τόν μαθητή Του Ἰούδα, ἐγκαταλείπεται ἀπό τούς ἄλλους μαθητές, συλλαμβάνεται ἀπό τούς στρατιῶτες, δένεται καί σύρεται ὡς κατάδικος στό σπίτι τοῦ Ἀρχιερέα Ἄννα. Ἀπό τόν Ἄννα σύρεται στόν Καϊάφα καί στό Πραιτώριο τοῦ Πιλάτου.

Ὑβρίζεται, ὀνειδίζεται, δέρεται, ἐμπύεται, ραπίζεται, χλευάζεται. Στό τέλος καταδικάζεται στόν ἐπονείδιστο σταυρικό θάνατο καί σηκώνει μόνος στούς ὦμους Του τόν Σταυρό, πάνω στόν ὁποῖον πρόκειται νά θυσιασθεῖ· ἀπό τό Πραιτώριο μέχρι τόν Γολγοθά.

Ἐκεῖ ἀπλώνεται στόν Σταυρό, μπήγουν καρφιά στά χέρια καί τά πόδια Του καί μέ δύναμη τά χτυποῦν οἱ ἀπάνθρωποι καί αἰμοβόροι στρατιῶτες. Καί βάζοντας στεφάνι ἀπό ἀγκάθια στήν κεφαλή Του, Τόν ὑψώνουν ἀνάμεσα σέ δύο κακούργους.

+

Καί ἐπάνω ἀκόμη στὸν Σταυρό, ἐνῶ τό αἷμα τρέχει ποτάμι ἀπὸ τίς πληγές, δέν χορταίνουν οἱ λυσσασμένοι λύκοι, οἱ ἄγριες τίγρεις ἀλλὰ καί ἐκεῖ Τοῦ χτυποῦν τὴν κεφαλὴ μέ τό καλάμι, Τόν ποτίζουν ξύδι καί χολή, Τοῦ λογχίζουν τὴν πλευρά!

ᾠ οὐρανέ! Καί πῶς ὑπομένεις τέτοια ἀτιμία στὸν Πλάστη Σου καί δέν ρίχνεις κεραυνούς νά κατακαύσεις τοὺς φονεῖς;! ᾠ παντέφορε Ἡλιε! Πῶς δέν κρύβεις τό φῶς σου;! ᾠ γῆ! Πῶς δέν σείεσαι, πῶς δέν ἀνοίγεις νά καταπιεῖς τέτοια ἀχάριστα πλάσματα;! ᾠ πέτρες! Πῶς δέν σχίζεσθε! Πῶς δέν κλονίζεται ἡ Κτίση μπροστά σ' ἓνα τέτοιο φρικτό θέαμα;! Ἀλλὰ ἐσύ, γένος τῶν Ἑβραίων φθονερό, πάρα πολύ κακό καί ἀχάριστο, γενιά πονηρή καί μοιχαλίδα ἂν δέν αἰσθάνεσαι τί κάνεις σταυρώνοντας τόν Εὐεργέτη, τόν Σωτῆρα, τόν Λυτρωτὴ Σου, τόν Θεό, τόν Δημιουργό τῆς Κτίσεως, δές τουλάχιστον τὴν ἄψυχη Κτίση πού ἐλέγχει τὴν ἀπανθρωπιά καί ἀναισθησία σου, καθὼς συγκλονίζεται ὁλόκληρη, βλέποντας τό φοβερό θέαμα.

Ὁ οὐρανός μαυροφόρεσε, ὁ ἥλιος σκοτίσθηκε, ἡ γῆ σείσθηκε, οἱ πέτρες σχίσθηκαν, τό καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ χωρίσθηκε στά δύο, τὰ μνημεῖα ἀνοίχθηκαν καί οἱ νεκροὶ ἀναστήθηκαν ἀπὸ τοὺς τάφους. Ἀλλὰ ἐσεῖς πωρωμένοι, ἀναίσθητοι καί λιθοκάρδιοι ἐπιμένετε στὴν κακία σας καί δέν θέλετε νά καταλάβετε· θά ἐννοήσετε τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Ἀλλὰ ἐγὼ ἀφήνω τοὺς Ἑβραίους καί ἔρχομαι σέ ἐμᾶς τοὺς χριστιανούς καί ἐρωτῶ: Γνωρίζετε, ἀδελφοί μου, καταλαβαίνετε γιὰ ποιά αἰτία, γιὰ ποιό λόγο ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε; Γιὰ ἐμᾶς σταυρώθηκε, γιὰ τὴν σωτηρία μας. Κοιτᾶξτε χριστιανοί, τόν Ἐσταυρωμένο!

+

Βλέπετε εκείνα τὰ ἄχραντα πόδια καρφωμένα στό ξύλο; Γιά ἐμᾶς καρφώθηκαν. Γιά νά κατευθύνουν τὰ δικά μας πόδια στόν δρόμο τῆς ἀλήθειας, τῆς εὐσέβειας, τῆς ἀρετῆς. Βλέπετε ἐκεῖνο τό ἄνοιγμα τῶν χειρῶν; Δείχνει τήν θερμή ἀγάπη τήν ὁποία ἔχει γιά ἐμᾶς. Θέλει νά μᾶς ἀγκαλιάσει καί νά μᾶς προσφέρει στόν Οὐράνιο Πατέρα Του. Νά μᾶς κάνει παιδιά Του, υἱούς Του καί θεούς κατά χάρη. Βλέπετε ἐκείνη τήν κεφαλή, τήν στεφανωμένη μέ ἀγκάθια; Στεφανώθηκε μέ ἀγκάθια γιά νά μᾶς στεφανώσει μέ ἀμάραντο στεφάνι καί οὐράνια δόξα.

Βλέπετε ἐκείνη τήν λογχισμένη πλευρά ἀπό τήν ὁποία ἀναβλύζει αἷμα καί νερό; Τό νερό συμβολίζει τό Βάπτισμα, μέ τό ὁποῖο καθαρισθήκαμε ἀπό τό προπατορικό ἀμάρτημα, καί τό αἷμα τήν ἀναίμακτη θυσία πού τελεῖται στό Ἅγιο Θυσιαστήριο. Μεταλαμβάνοντας τό πανάγιο Αἷμα τοῦ Κυρίου ἀγιαζόμαστε καί ἐνωνόμαστε μαζί Του σ' ἓνα σῶμα. Καί ὅπως μία φιλόστοργη μητέρα μέ τό γάλα της τρέφει τὰ παιδιά της, ἔτσι καί ὁ γλυκύτατός μας Ἰησοῦς μᾶς τρέφει ὡς τέκνα Του, φιλόστοργα, ὄχι μέ γάλα ἀλλά μέ τό ἴδιο Του τό Αἷμα καί τό Σῶμα.

Δεῖτε βασιλιάδες τόν Βασιλιά τοῦ Παντός ἀπό τόν Ὅποιον πήρατε τό σκῆπτρο καί τό διάδημα. Δεῖτε Ἀρχιερεῖς καί Ἱερεῖς τόν πρῶτο Ἀρχιερέα καί Ἱερέα σας ἀπό τόν Ὅποιον ἔχετε τήν ἀξία! Δεῖτε λαϊκοί, ἄνδρες καί γυναῖκες, νέοι, γέροι καί παιδιά τόν Πατέρα σας τόν φιλόστοργο. Ἐκεῖνον πού σᾶς τρέφει, Ἐκεῖνον πού δημιούργησε τίς πεδιάδες, τίς κοιλάδες, τὰ ποτάμια, τὰ βουνά, τὰ δάση καί τούς δρυμούς.

Κοιτᾶστε Τον ὅλοι, πῶς κρέμεται στό ξύλο

+

σταυρωμένος, μωλωπισμένος, καταματωμένος. Τρέξτε όλοι! Καταφιλήστε τά άχραντα πόδια Του. Πλύντε τα μέ δάκρυα κατανύξεως. Άγαπήστε Τον μέ όλη σας τήν ψυχή καθώς και Έκείνος σās αγάπησε και προτιμήστε θάνατο παρά νά πέσετε σέ θανάσιμο άμάρτημα και νά λυπήσετε τέτοιον Δεσπότη και Πατέρα Φιλόστοργο. Έπειδή κάθε άμαρτία, πού κάνει ό χριστιανός, είναι ένα καρφί μπηγμένο στό Σώμα του Χριστού.

Δέν λυπάται ό Χριστός τόσο γιατί τον σταύρωσαν οί Ίουδαίοι όσο διότι οί χριστιανοί, για τους όποιους έχυσε τό αίμα Του και τό χύνει καθημερινά στά Άγια Θυσιαστήρια, αυτοί καθημερινά Τόν σταυρώνουν μέ τίς άμαρτίες τους. «*Ανασταυρόντες αυτόν και παραδειγματίζοντες*», κατά τόν θείο Παύλο.

Άκοϋστε, χριστιανοί, και μετανοείστε! Όσοι τρέχετε στόν δρόμο τής άσωτείας, τής άσέλγειας, τής διαθορας, τής μέθης, τής παραλυσίας, είστε όμοιοι μέ τους Έβραίους πού έβαλαν καρφιά στά πόδια του Ίησου! Όσοι άρπάζετε τά ξένα πράγματα, όσοι κλέβετε και άδικείτε, έσεις βάζετε καρφιά στά χέρια του Ίησου! Όσοι έχετε ύπερηφάνεια και άλαζονεία, έσεις Του φοράτε τό άκάνθινο στεφάνι! Όσοι έχετε φθόνο στην καρδιά σας και φθονείτε τόν πλησίον σας, του λογχίζετε τήν πλευρά! Όσοι βλασφημείτε και ύβρίζετε τόν Θεό, Τόν φτύνετε στό πρόσωπο!

Προσέξτε, χριστιανοί! Όσοι άμαρτάνετε, σκεφθείτε καλά ότι σταυρώνετε τόν Χριστό μέ τίς άμαρτίες σας, όπως οί Ίουδαίοι. Σκεφθείτε ότι Αυτόν, τόν Όποιον βλέπετε τώρα σταυρωμένο στό ξύλο και Τόν καταφρονείτε μέ τά έργα σας, θά Τόν

δεῖτε μία ἡμέρα νά κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό πάνω σέ νεφέλες, μέ δύναμη καί δόξα πολλή, ὡς Κριτής ζώντων καί νεκρῶν, Δικαστής φοβερός καί ἀπροσωπόληπτος. Καί ἀλλοίμονο τότε σ' ἐσᾶς! Ἀλλοίμονο σέ ὅσους πεθάνουν ἀμετανόητοι!

Ἐσταυρωμένε Ἰησοῦ! Ἄν δέν Σέ πιστεύουν οἱ Ἑβραῖοι καί πολλοί σημερινοί ψευτοφιλόσοφοι, ἄν Σέ περιφρονοῦν καί βλασφημοῦν μερικοί χριστιανοί, Ἐσύ εἶσαι Βασιλιάς τοῦ Παντός, προσκυνεῖσαι ἀπό τούς Ἀγγέλους καί ὑμνεῖσαι ἀπό ὅλη τήν Κτίση! Ἐμεῖς οἱ χριστιανοί, τά φιλόστοργα παιδιά Σου (παρ' ὅλο πού εἴμαστε ἁμαρτωλοί), Σέ πιστεύουμε, Σέ ὁμολογοῦμε καί κηρύττουμε ὅτι εἶσαι Βασιλιάς οὐρανοῦ καί γῆς καί ὅλων τῶν ὁρατῶν καί ἀοράτων κτισμάτων. Ἐσύ εἶσαι ὁ Ὡν καί ὁ Ἦν, καί διαμένεις στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

Βλέπουμε τούς μεγάλους καί ἐνδόξους βασιλεῖς τῆς γῆς: Ἀλεξάνδρους, Καίσαρες, Ναπολέοντες καί ἄλλους Αὐτοκράτορες. Ἡ βασιλεία τους ἔφθασε μέχρι τόν θάνατο ἐνῶ ἄλλων ἔληξε καί πρὶν ἀπό τόν θάνατό τους. Ἡ δική Σου Βασιλεία ὅμως συνεχίζεται καί μετά τόν θάνατο.

Ἀπό τότε πού πέθανες, ὡς ἄνθρωπος, στόν σταυρό, σ' αὐτόν τόν τόπο, πέρασαν 19 αἰῶνες καί εἶσαι Βασιλιάς ὅλων τῶν Χριστιανικῶν ἐθνῶν καί προσκυνεῖσαι ἀπό ὅλους. Διότι ἡ Βασιλεία Σου εἶναι *«βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καί ἡ δεσποτεία Σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καί γενεᾷ»*.

Βλέπουμε ὅτι στούς τάφους τῶν ἄλλων βασιλιάδων κανένας δέν πάει νά προσκυνήσει, ἀλλά στόν δικό Σου Ζωοδόχο Τάφο ἔρχονται ἀπό τά πέρατα τῆς γῆς βασιλιάδες, ἄρχοντες καί κάθε ἡλικίας καί τάξεως ἄνθρωποι καί προσκυνοῦν.

+

Στόν φοβερό καί φρικτό αὐτόν Ἅγιο Τόπο πού βρισκόμαστε ἐμεῖς οἱ ἀνάξιοι Σοῦ προσφέρουμε Δοξολογία μέ κατάνυξη. Δέξου τούς ὕμνους καί τίς ᾠδές μας σάν θυμίαμα, δέξου τά δάκρυά μας σάν μύρο. Καί δῶσε μας τήν χάρη Σου, τήν εὐλογία Σου, τήν εἰρήνη, τόν φωτισμό, τήν μετάνοια.

Δέν λυπᾶται ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς μας τόσο πολύ γιά τήν καταφρόνηση πού Τοῦ κάνουμε μέ τά παράνομα ἔργα μας, μέ τίς ἀμαρτίες μας, μέ τήν παράβαση τῶν θείων Του ἐντολῶν, ὅσο λυπᾶται, διότι, ἐνῶ μᾶς ἔδωσε μέσο τήν μετάνοια καί ἐξομολόγηση, μέ τίς ὁποῖες μπορούμε νά ἐξαλείφουμε τίς ἀμαρτίες μας, ἐμεῖς μένουμε ἀμετανόητοι, σκληρόκαρδοι, ἀναίσθητοι. *«Οὐχί ὅτι ἐπράξαμεν τήν ἀμαρτίαν ἀμαρτωλοί γινόμεθα, ἀλλ' ἐάν δέν μισήσωμεν αὐτήν καί μεταμεληθῶμεν ἐπ' αὐτῇ»*, λέει ὁ ἄββᾶς Ἰσαάκ.

Καί ὁ θεῖος Χρυσόστομος: *«οὐ γάρ τό πεσεῖν χαλεπόν, ἀλλά τό πεσόντα κειῖσθαι καί μή ἀνίστασθαι, ἀλλ' ἐθελοκακοῦντα καί βλακεύοντα τοῖς τῆς ἀπογνώσεως λογισμοῖς τήν τῆς προαιρέσεως ἀποκρύπτειν ἀσθένειαν. Τό μέν γάρ ἀμαρτεῖν ἴσως ἀνθρώπινον, τό δέ ἐπιμεῖναι τοῖς αὐτοῖς, τοῦτο οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλ' ὅλον σατανικόν»*. (Δέν εἶναι τόσο βαρύνον τό νά πέσει κανεῖς, ὅσο τό νά παραμένει στήν πτώση του καί νά μήν σηκώνεται ἀλλά νά δείχνει δειλία καί νωθρότητα στους λογισμούς τῆς ἀπογνώσεως πράγμα πού κρύβει ἀσθένεια προαιρέσεως. Διότι τό νά ἀμαρτήσῃ κανεῖς εἶναι ἴσως ἀνθρώπινο, τό νά ἐπιμένει ὅμως στά ἀμαρτωλά ἔργα, αὐτό δέν εἶναι ἀνθρώπινο ἀλλά τελείως σατανικό).

Ἄκόμη ὁ Θεολόγος Ἰωάννης μᾶς λέει: *«Ἐάν ὁ-*

+

μολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος ὁ Θεός, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας» (Α΄ Καθ. ἐπ. 1, 9).

Τώρα πού ἔχουμε καιρό, ἄς μετανοήσουμε. Ὁ Κύριος εἶναι Φιλάνθρωπος καὶ Ἐλεήμων. Μακρόθυμος καὶ Πολυέλεος. Καὶ παραβλέπει τὶς ἁμαρτίες μας. «Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδέ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν» ὁ Ἄνεξίκακος.

Ὅπως γιὰ τοὺς Ἰουδαίους σταυρωτὲς Του παρακαλοῦσε τὸν Πατέρα Του λέγοντας: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσιν», ἔτσι παρακαλεῖ καὶ γιὰ τοὺς χριστιανούς, τοὺς ὑβριστὲς Του. Εἶναι Φιλάνθρωπος ἀλλὰ εἶναι καὶ Δίκαιος. Ὡς Φιλάνθρωπος ἐλεεῖ, καὶ ὡς Δίκαιος τιμωρεῖ, ὄχι ὅσους φταῖνε καὶ μετανοοῦν ἀλλὰ τοὺς ἀμετανόητους ἁμαρτωλούς. «Ἐάν μὴ ἐπιστραφῆτε, τὴν ρωμαίαν αὐτοῦ στιλβώσει, τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε καὶ ἠτοίμασεν αὐτό· καὶ ἐν αὐτῷ ἠτοίμασε σκεύη θανάτου, τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο» (Ψαλμ. 7ος, στ. 13-14).

Ὡς Φιλάνθρωπος καὶ Ἄνεξίκακος ὑπέμενε τοὺς Ἑβραίους μήπως μετανοήσουν· ἀλλὰ ὅταν εἶδε ὅτι ἐπέμεναν στὴν κακία, τοὺς παρέδωσε σὲ ἀφανισμό καὶ ἐξολόθρευση καὶ τοὺς κατέσφαξαν τὰ ρωμαϊκὰ στρατεύματα. Αἰχμαλωτίσθηκαν, διασκορπίσθηκαν, στερήθηκαν τὴν Βασιλεία καὶ τὴν Ἱερωσύνη καὶ σάν καταραμένοι καὶ ὀργισμένοι περιφέρονται μέχρι σήμερα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Ἐπίσης τοὺς χριστιανούς, ὅταν Τὸν ὑβρίζουν, Τὸν βλασφημοῦν, Τὸν καταφρονοῦν, τοὺς ὑπομένει περιμένοντας τὴν μετάνοιά τους. Ἀλλὰ ὅταν ἐπιμένουν στὴν κακία τους καὶ δέν μετανοοῦν, τότε τοὺς

παραδίνει σέ ὀργή καί ἀφανισμό. Οἱ πόλεμοι, οἱ ὀποῖοι ἔγιναν στίς ἡμέρες μας, οἱ λιμοί καί λοιμοί, οἱ τόσες θλίψεις, οἱ τόσες στενοχώριες, οἱ τόσες στερήσεις, ὅλα εἶναι ἀποτελέσματα τῆς ἁμαρτίας.

Ἄς μετανοήσουμε, ἀγαπητοί, προτοῦ ἔρθει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου. Διότι μετά τόν θάνατο, δέν ὑπάρχει μετάνοια. Ἄς μετανοήσουμε προτοῦ ἔρθει ἡ φοβερή ἡμέρα τῆς Κρίσεως κατά τήν ὁποία θά δώσουμε λόγο γιά τίς πράξεις μας. Ἄς μετανοήσουμε γιά νά πάρουμε τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καί νά ἀξιωθοῦμε νά σταθοῦμε στή δεξιά τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ καί νά ἀπολαύσουμε τά αἰώνια καί ἀτελεύτητα ἀγαθά, τῶν ὁποίων εἶθε νά ἐπιτύχουμε ὅλοι, χάριτι καί φιlanθρωπία τοῦ ὑπέρ ἡμῶν Σταυρωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καί εὐχαῖς τοῦ Μακαριωτάτου Πατρός ἡμῶν καί Πατριάρχου. Ἀμήν.

Ὅσους σᾶς ἀξίωσε ὁ Πανάγαθος Θεός νά ἔρθετε ἀπό μακρυνούς τόπους νά προσκυνήσετε τόν Φρικτό Γολγοθά, τόν Πανάγιο Τάφο καί τά ὑπόλοιπα ἱερά Προσκυνηματα τῶν Ἱεροσολύμων καί τῆς Παλαιστίνης, ὅταν, σὺν Θεῷ, γυρίσετε στίς πατρίδες σας μή λησμονήσετε ἐκεῖνα πού ὁ Κύριος σᾶς ἀξίωσε νά δεῖτε. Ἀλλά νά τά θυμᾶστε καί νά τά διηγεῖσθε στή ἀδέλφια σας, στούς συγγενεῖς σας, στούς συμπατριῶτες σας καί νά τοὺς παρακινεῖτε καί νά τοὺς προτρέπετε νά ἔρχονται νά προσκυνοῦν τόν Πανάγιο Τάφο. Διότι ὁ χριστιανός παίρνει μεγάλη ὠφέλεια ὅταν ἔρχεται μέ εὐλάβεια καί προσκυνᾷ τοὺς Ἁγίους Τόπους.

Εἶναι λυπηρό νά βλέπει κανεῖς πολλούς ὁμοεθνεῖς νά πηγαίνουν στήν Εὐρώπη καί νά ξοδεύουν ἑκατοντάδες χιλιάδες σέ περιπάτους, θέατρα καί

+

διασκεδάσεις καί στήν προσκύνηση τῶν Ἁγίων Τόπων νά μήν ἔρχονται.

Τόν Ἱερό καί Πανάγιο αὐτόν Τόπο ὅπου στάθηκαν τά πόδια τοῦ Κυρίου καί ὅπου πραγματοποιήθηκαν τά φοβερά μυστήρια, τόν φυλάττουν καί τόν ἐπιτηροῦν, ὡς ἄγρυπνοι φύλακες καί στρατιῶτες, οἱ ἐδῶ εὐρισκόμενοι Ἁγιοταφίτες ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι σήμερα ὑλικῶς ὑποφέρουν καί στενάζουν. Εἶναι ἄξιοι συγχαρητηρίων ὡς πρὸς τήν φύλαξη καί ἐπιτήρηση τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων. Διότι, πολλές φορές, καί τήν ἴδια τήν ζωή τους ἔβαλαν σέ κίνδυνο γιά νά φυλάξουν τήν ἀκρόπολη αὐτή τῆς Ὁρθοδοξίας.

Εἶναι ἀναγκαῖο, λοιπόν, καί ἐπιβάλλεται, ἰδίως ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, κατά τό δυνατόν, νά βοηθοῦμε τόν Πανάγιο Τάφο καί τούς Πατέρες καί ἀδελφούς τῆς Ἁγίας αὐτῆς Μονῆς. Καί ὅσοι δέν μποροῦμε μέ τά ἔργα, μέ τόν λόγο μποροῦμε νά προτρέπουμε τούς ἀδελφούς μας νά συντρέχουν τόν Πανάγιο Τάφο.

Ἐσύ δέ, Ἐσταυρωμένε Ἰησοῦ, γλυκύτατε, εὐμενέστατε, περικαλλέστατε, ὁ Ὅποιος ὑπέμεινες γιά ἐμᾶς τά φρικτά πάθη καί τόν ἐπονείδιστο σταυρικό θάνατο, Ἐσύ, ὁ θησαυρός τῶν ἀγαθῶν καί τῆς ζωῆς χορηγός, διαφύλαξε τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη μας σῶο, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα ἐπ' ἀγαθῶ τῆς Ἐκκλησίας. Διατήρησε τούς Πατέρες καί ἀδελφούς τῆς Μονῆς αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ καί ὁμονοίᾳ. Παῦσε τά σχίσματα τῆς Ἐκκλησίας, κόπασε τόν σάλο. Δῶσε σέ ὅλα τά ἔθνη τήν ποθητή εἰρήνη. Ἐπίστρεψε ὅλους στήν ὀρθή πίστη καί εὐσέβεια γιά νά γίνουμε ὅλοι μία ποίμνη ἔχοντας Ἐσένα Ποιμένα, καί Λυτρωτή καί Κυβερνήτη. Ἀξιώσέ μας μέ κατάνυξη νά προσκυνήσουμε τήν Ἁγία Σου Ταφή καί μέ χαρά

+

καί ἀγαλλίαση νά ἐορτάσουμε τήν ἔνδοξη καί σε-
πτή Σου Ἀνάσταση. Ἀμήν.

Ὁ Θεοτίμητος καί Φρικτός Γολγοθᾶς.

(Ἀπό τό ἀξιόλογο βιβλίο τοῦ Γέροντος Φιλοθέ-
ου ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ, ἐκδόσεως Ἱε-
ροῦ ἡσυχαστηρίου: «Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα»
Θαψανῶν Πάρου, 2004, τηλ. 2284023534 (9-11 π.μ.).

+

*«Οὗτος τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει
καί περί ἡμῶν ὀδυνᾶται...» (Ἡσαΐας)*

Δύο μεγάλα θαυμαστά καί παράδοξα πράγματα εἶδε ἡ φύσις, μία ἄκρα ἀγαθότητα καί φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο καί μία ἄκρα κακία καί μισοθεΐα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν Θεό. Ὁ Θεός ἔλαβε, μᾶς λέγει ἡ Θεία Γραφή, χῶμα ἀπὸ τὴν γῆ καί ἔπλασε τόν ἄνθρωπον, ἔπειτα ἐνεφύσησε εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καί ἐγένεο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴ ζῶσα.

Αὐτόν τόν ἄνθρωπο ἐτίμησε ὁ πανάγαθος Θεός μέ τὴν ἄπειρη ἀγαθότητα καί ἀγάπη Του. Ἐτίμησε μέ τό κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καί ὁμοίωση καί τόν ἔθεσε στόν Παράδεισο τῆς τρυφῆς, καί τόν κατέστησε βασιλέα καί κύριο ὅλων τῶν ἐπιγείων κτισμάτων. Πάντα ὑπέταξε, κατὰ τόν προφητάνακτα Δαβίδ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ....

Ὁ ἄνθρωπος, ὅμως, μέ τὴν ἀχαριστία καί ἀγνωμοσύνη του, τόν ποιητὴν καί πλάστην του Θεόν, πού ἐγένεο ἄνθρωπος γιὰ τὴν σωτηρία του, τόν κατεδίκασε στόν πλέον ἐπονείδιστον σταυρικό θάνατο.

Μέσα εἰς τόν Παράδεισον τῆς τρυφῆς, τί ὠραῖον πλάσμα κατέστησαν τὰ χέρια τοῦ παναγάθου Θεοῦ τόν ἄνθρωπον· ἐπάνω δέ στόν φρικτό Γολγοθᾶ ὁποῖον ἐλεεινόν θέαμα κατέστησαν τόν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων, ἄμορφον, ἄδοξον μὴ ἔχοντα εἶδος; Θρηνεῖ δικαίως ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· *«καί εἶδομεν αὐτόν, καί οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδέ κάλλος, ἀλλὰ τό εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον ἐκλεῖπον παρά πάντας ἀνθρώπους... οὗτος τὰς ἀμαρ-*

τίας ἡμῶν φέρει καί περί ἡμῶν ὀδυνᾶται, ...αὐτός δέ ἐτραυματίσθη διά τας ἀνομίας ἡμῶν, ...τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν...» (Ἡσαΐας κεφ. 53, 2-7).

ᾠ ἄπειρος φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο! ᾠ ἀνήκουστος ἀπανθρωπία, ἀχαριστία καί μισοθεΐα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν Θεό, τήν ὁποία καί αὐτή ἡ ἄλογος κτίσις βλέπουσα ἔφριξε, ὅταν ἐπί Σταυροῦ ἐκρέματο ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός. «Καί ἰδοὺ τό καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπό ἄνωθεν ἕως κάτω, καί ἡ γῆ ἐσειέσθη καί αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καί τά μνημεῖα ἀνεώχθησαν καί πολλά σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καί ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τήν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τήν ἁγίαν πόλιν καί ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς» (Ματθ. 27, 51-53).

Ἄλλά ἐνῶ ἡ μὲν ἄλογος κτίσις ὀρῶσα ἐπί Σταυροῦ τόν ἀναμάρτητον Ἰησοῦν ἐσειέτο ὅλη γιά τόν ἄδικο θάνατόν Του, οἱ παράνομοι τῶν καταδίκων σκέπτονται νά συκοφαντήσουν καί τήν ἀνάστασή Του. Ἄλλά γιατί αὐτή ἡ κακία στούς ἀνθρώπους, γιατί τόσον μαίνονται κατά τοῦ Ἰησοῦ; ᾠ Ἑβραῖοι ἄνομοι· ὦ γενεά πονηρά καί γένος μισόχριστον, γένημα ἐχιθνῶν! Τί κακόν σοί ἔκαμεν ὁ γλυκύς Ἰησοῦς, ποῦ τόν ἀποφασίζεις εἰς τέτοιον ἄδικον θάνατον; Τί κακόν οἶδες, ὥστε προτιμᾶς νά θανατωθῆ Αὐτός καί νά ἀπολυθῆ ὁ Βαρραβᾶς; Δέν εἶναι Αὐτός πού γέμισε τήν Ἰουδαία μέ ἐξαίσια θαύματα; Δέν εἶναι Αὐτός πού ἐφώτισε τούς τυφλούς σου; ἔθεράπευσε τούς ἀσθενεῖς σου, ἀνώρθωσε τούς παραλύτους σου, ἔθρεψε τούς πεινῶντας; Δέν εἶναι Αὐτός πού ἐδίδαξε τήν ἀγάπη, τήν ὁμόνοια, τήν εἰρήνη, τήν ἀλήθεια, τήν εὐσέβεια, τήν δικαιοσύνη,

+

τήν πραότητα, τήν ἐλεημοσύνη; Δέν εἶναι Αὐτός πού διέσωσε τούς πατέρας σας ἀπό τόν Φαραώ καί διεβίβασεν αὐτούς ἀβρόχοις ποσὶ (χωρὶς νά βραχούν τά πόδια τους) τήν Ἐρυθρά θάλασσα; Αὐτός ὁ Ὅποιος τούς ἔθρεψε 40 ἔτη μέ τό οὐράνιο ἐκεῖνο μάννα! ὦ γενεά ἄπιστος καί πονηρά, τοιαῦτα ἀνταποδίδετε στόν Κύριο; Ἀντί τοῦ μάννα χολήν, ἀντί τοῦ ὕδατος ὄξος, ἀντί τοῦ ἀγαπᾶν Αὐτόν σέ σταυρό Τόν προσηλώσατε; Ἀληθῶς εἶστε γενήματα ἐχιθῶν. Δίκαια θρηνεῖ ὁ Ἡσαΐας μετά τοῦ Ἱεροψάλτου λέγων· *Λαός μου, τί ἐποίησά σοι; ἢ τί σοι παρηνώχλησα; τούς τυφλούς σου ἐφώτισα, τούς λεπρούς σου ἐκαθάρισα, ἄνδρα ὄντα ἐπί κλίνης ἠνωρθωσάμην. Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, καί τί μοι ἀνταπέδωκας; ἀντί τοῦ μάννα χολήν, ἀντί τοῦ ὕδατος ὄξος, ἀντί τοῦ ἀγαπᾶν με, Σταυρῶ μέ προσηλώσατε. Οὐκέτι στέγω λοιπόν· καλέσω μου τά ἔθνη, κάκεῖνά με δοξάσουσι σύν τῷ Πατρὶ καί τῷ Πνεύματι, καὶ γὰρ αὐτοῖς δωρήσομαι ζωὴν τήν αἰώνιον.*

Ἄλλ' ἄς ἀφίσουμε τούς ἀχαρίστους καί ἀγνώμονας ἐκείνους Ἑβραίους, τόν παλαιόν Ἰσραήλ, καί ἄς ἔλθουμε στόν νέον Ἰσραήλ τόν ἐλληνικόν λαόν, τόν ὁποῖον ἐξέλεξε ὁ Κύριος μετά τόν Ἰσραηλιτικόν λαόν. Αὐτός ὁ λαός ὁ νέος κατά μέν τούς παλαιούς χρόνους φάνηκε ἀντάξιος τοῦ προορισμοῦ του καί τῆς κλήσεώς του. Ἐπλήρωσε τό στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ ἀπό Μάρτυρας, Ὁμολογητάς, Ἱεράρχας, Διδασκάλους, Ὁσίους καί δικαίους. Ἀλλά, ἀλλοίμονον, εἰς τούς ἐσχάτους χρόνους, ἰδίως στίς ἡμέρες μας φάνηκε ὁ λαός ἀχάριστος καί ἀγνώμων περί τόν εὐεργέτην, ὅμοιος μέ τόν παλαιόν Ἰσραήλ γιὰ νά μή πῶ καί χειρότερος.

Παραπονεῖται ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς καί γιὰ ἐμᾶς

+

καί θρηνεῖ λέγων: Λαός μου, τί ἐποίησά σοι καί τί μοί ἀνταπέδωκες; ἀντί τοῦ μάννα χολήν, ἀντί τοῦ ὕδατος ὄξος, ἀντί τοῦ ἀγαπᾶν με Σταυρῶ με προσηλοῦται καθημερινά. Χριστιναοί, λέγει ὁ Χριστός, γιά ἐσᾶς ἔγινα ἄνθρωπος, γιά ἐσᾶς ἐκοπίασα, ἐπείνασα, ἐδίψασα, ὀνειδίστηκα, ὑβρίστηκα, ἐπύστηκα, ἐραπίστηκα, ἐσταυρώθηκα, ὄξος καί χολή ἐποτίστηκα καί ἔχυσά ἐπάνω στόν Σταυρό τό αἷμα μου....

* * *

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος β΄.

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπό τοῦ ξύλου καθελὼν τό ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας καί ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ, κηδεύσας, ἀπέθετο.

+

Γιά τήν ἀσυνέπεια τῶν Χριστιανῶν

* Μετά λύπης μου βλέπω ὅτι πολλοί ἀπό τούς σημερινούς χριστιανούς, ἐνῶ στούς κινδύνους καί στίς θλίψεις ἐπικαλοῦνται τήν Παναγία σέ βοήθεια, κατόπιν τήν ὑβρίζουν καί τήν βλασφημοῦν. Ὡ τῆς ἀσέβειας καί ἀναισθησίας αὐτῶν τῶν Χριστιανῶν! Ὅταν γίνεται σεισμός καί σείεται ἡ γῆ, ὅταν κινδυνεύουν σέ κάποιο κρημνό καί σέ καιρό ἀρρώστιας φωνάζουν, Παναγία βοήθησέ μας, καί κατόπιν τολμοῦν καί τήν ὑβρίζουν καί τήν βλασφημοῦν.

Ἀλλά πρέπει νά γνωρίζουν, ὅσοι βλασφημοῦν τήν Θεοτόκον, ἐάν δέν παύσουν, δέν μετανοήσουν ὄχι μόνον δέν θά τούς βοηθεῖ σέ καιρό θλίψεως, ὅταν τήν ἐπικαλεσθοῦν ἀλλά καί θά ἀποστρέψει τό πρόσωπό της ἀπό αὐτούς καί θά τούς τιμωρήσει καί στήν πρόσκαιρη καί στήν μέλλουσα ζωή.

Ἔχουμε παράδειγμα τήν καταστροφή καί τήν καταισχύνην τοῦ ἑλληνικοῦ Στρατοῦ στήν Μ. Ἀσία. Ἡ ἀφορμή ἦταν πρῶτον οἱ βλασφήμιες τίς ὁποῖες ἐξετόξευαν οἱ περισσότεροι ἀπό τούς ἀξιωματικούς καί στρατιῶτες κατά τοῦ Θεοῦ, τῆς Θεοτόκου, τοῦ Τιμίου Στρατοῦ, καί δεύτερον ἡ διαφθορά καί ἀκολασία τοῦ Στρατοῦ καί τοῦ λαοῦ τῆς Μ. Ἀσίας διά τά ὁποῖα δικαίως ἐπαιδεύθησαν...

Φοβοῦμαι δέ μήπως καί ἐμεῖς ὁμοίως παιδευθοῦμε, ἐπειδή βλέπω ὅτι πολλοί ἀπό τούς χριστιανούς τολμοῦν καί βλασφημοῦν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ καί τῆς Παναγίας. Παιδιά μικρά μόλις ἀρχίσουν νά ὁμιλοῦν, διδαγμένα ἀπό τούς γονεῖς, θά μάθουν πρῶτα τήν βλασφημία. Μέσα στούς δρόμους καί τίς πλατεῖες καί στίς ἀγορές, παντοῦ βλασφημίες ἀ-

+

κούνται. Ὑβρίζεται ἓνας ἄνθρωπος βασιλιᾶς, στρατηγός ἢ ἀνώτερος ἀξιωματικός καί τιμωρεῖται αὐστηρά. Ὑβρίζεται ὁ Θεός, ἡ Παναγία καί μένουν οἱ ὑβρίζοντες ἀτιμώρητοι.

Παρακαλῶ ὅσοι βλασφημοῦν εἴτε ἀπό ἀπροσεξία εἴτε ἀπό ἄγνοια νά μετανοήσουν καί νά ἐξομολογηθοῦν, καί τότε ὁ Θεός, ὡς εὐσπλαχνος καί ἡ Παναγία, θά τοὺς συγχωρήσουν· ἐάν ὅμως ἐπιμένουν εἰς τὴν ἀσέβεια, δέν εἶναι ἄξιοι νά ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας· τό φίλημά τους εἶναι φίλημα δόλιον, βδελυρόν. Ὅμοίως παραγγέλλω στίς γυναῖκες ἐκεῖνες πού τολμοῦν καί εἰσέρχονται στόν Ναό μέ ἄσεμνο ντύσιμο, μέ γυμνά στήθη καί γυμνά χέρια νά διορθώσουν τό τοιοῦτον ἢ δ' ἄλλως νά μή εἰσέρχονται στόν Ναόν οὔτε ν' ἀσπάζονται τίς ἱερές εἰκόνες· ἄς ἀκούσουν τόν Ἀπόστολο Παῦλο τί λέγει: *«ὡσαύτως καί τάς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετά αἰδοῦς καί σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μή ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῶ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῶ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὅ πρέπει γυναιξίν ἐπαγγελομέναις θεοσεβείαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν»* (Α' Τιμ. 2, 9 καί 10). Ἑρμηνεῖα. Τό ἴδιο θέλω καί οἱ γυναῖκες νά προσεύχονται μέ ἐνδυμασία σεμνή, νά στολίζουν τόν ἑαυτό τους μέ συστολή καί σωφροσύνη καί ὄχι μέ τά φιλάρεσκα πλεξίματα τῶν μαλλιῶν τους ἢ μέ χρυσά ἢ μαργαριταρένια κοσμήματα ἢ μέ πολυτελή ροῦχα, ἀλλά μέ ὅ,τι ταιριάζει σέ γυναῖκες πού στά μάτια ὅλων παρουσιάζονται ὡς θεοσεβεῖς. Θέλω δηλαδή οἱ γυναῖκες νά στολίζονται μέ καλά ἔργα....

+

Ἐλίμονον ἔάν δέν ἐλέγχουμε τά ἄτοπα

Κατά τόν Ἅγιον Ἰωάννη τόν Χρυσόστομον ἐορτή εἶναι ἐπίδειξη καλῶν ἔργων, ψυχῆς εὐλάβεια, πολιτείας ἀκρίβεια. Ὅφείλουμε οἱ χριστιανοί στίς ἡμέρες τῶν ἐορτῶν νά κάμνουμε ἔργα θεάρεστα, νά προσευχόμεθα, νά μελετᾶμε τίς θεῖες Γραφές, νά σχολιάζουμε σέ ὕμνους καί ᾠδές πνευματικές....

Ὁ θεῖος Χρυσόστομος, κατά τās ἐορτάς, φωνάζει ἐπίδειξη καλῶν ἔργων ὄχι ἐπίδειξη καλῶν φορεμάτων! Ἐμεῖς, δυστυχῶς, σήμερα, ἐκτός ὀλίγων ἐξαιρέσεων, κατά τίς ἐορτές δέν ἐπιδεικνύουμε ἔργα καλά.

Οἱ δέ γυναῖκες διαγωνίζονται ὄχι ποιὰ νά ὑπερτερήσῃ τήν ἄλλη στίς ἀρετές, ἀλλά στήν μόδα, στήν πολυτέλεια, στόν στολισμό. Ἐπιδεικνύουν ὄχι μόνον τά καλά τους ἐνδύματα, ἀλλά καί τά σώματά τους. Δέν δείχνουν ἐνδιαφέρον πῶς νά ἀρέσουν στόν Θεό ἀλλά πῶς νά ἀρέσουν βεβαίως σέ ἀνθρώπους.... Ἐλίμονον τῆς ἀθλιότητος στήν ὁποία μᾶς ἔφερε ἡ ἀμάθεια, ἡ ἀπροσεξία καί ἡ ἀνευλάβεια! Ποῦ εἶναι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, πού δέν ἐπιτρέπει στίς γυναῖκες μέ ἀκάλυπτη κεφαλή νά προσεύχονται, νά δῆ σέ ποιό σημεῖο ἔφθασαν σήμερα οἱ γυναῖκες!!

Λυποῦμαι διότι εὐρίσκομαι εἰς ἀνάγκη νά ἐλέγξω καί νά λυπήσω ἴσως μερικές ἀπό τίς γυναῖκες. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρά, ἀλλά πρέπει νά κηρύττεται καί τό κακόν νά στηλιτεύεται, νά ἐλέγχεται καί πολεμεῖται. Ἐλίμονον εἰς ἐμέ καί σέ ὅλους τοὺς κηρύττοντας ἔάν σιωποῦμε καί δέν ἐλέγχουμε τά ἄτοπα.

+

Βδελυκτός φάνηκε στὸν Θεό ὁ ἱερεὺς Ἡλεὶ διότι δὲν ἤλεγχε τὰ παιδιά του, ἀλλὰ περιοριζόταν σὲ ἀπλές μόνον συμβουλές. Ὁ καλὸς πατέρας παιδαγωγεῖ τὸ παιδί του ὄχι διότι τὸ μισεῖ, ἀλλὰ διότι τὸ ἀγαπᾷ· καὶ ἐμεῖς δὲν σᾶς μισοῦμε, σᾶς ἀγαποῦμε καὶ γι' αὐτὸ σᾶς ἐλέγχουμε καὶ παρακαλοῦμε καὶ νουθετοῦμε, γιὰ νὰ διορθώσετε αὐτό.

Ἐάν οἱ γυναῖκες δὲν διορθώσουν τὸ τοιοῦτον συντόμως θὰ ἔλθῃ ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ.

Μέ τέτοια ἐνδυμασία πού ντύνονται πολλές γυναῖκες, ἐάν δὲν διορθωθοῦν νὰ ντύνονται σεμνά, ὡς πρέπει σὲ χριστιανικές γυναῖκες, ἅς γνωρίζουν ὅτι εἶναι βδελυκτές στὸν Θεό καὶ δὲν πρέπει νὰ μπαίνουν στὸν Ναὸ τοῦ Θεοῦ, οὔτε στὴν αὐλή τοῦ Ναοῦ. Ἐπίσης καὶ οἱ ἄνδρες ὅσοι ἔχουν ἔχθρα ἀναμεταξύ τους δὲν εἶναι δεκτές οἱ προσφορές τους, ἐάν προηγουμένως δὲν συνδιαλαγοῦν μέ τὸν πλησίον τους.

Ὅσοι βλασφημοῦν τὰ θεῖα καὶ κατόπιν ἀσπάζονται τίς ἅγιες εἰκόνες αὐτοὶ εἶναι ἐμπαῖκτες. Πολλοὶ λίγοι κατὰ τίς ἐορτές ἐπιδεικνύουν ἔργα καλά, ψυχῆς εὐλάβεια καὶ πολιτείας ἀκρίβεια. Οἱ περισσότεροι κατὰ τίς ἐορτές καὶ μνήμες τῶν Ἁγίων σχολάζουν σὲ κραιπάλες καὶ μέθες καὶ ἡδονές καὶ διασκεδάσεις καὶ βλασφημίες καὶ ἀργολογίες καὶ σὲ ἄλλα ἔργα τὰ ὁποῖα μόνον σὲ ἀπίστους καὶ εἰδωλολάτρες ἀρμόζουν.

Τέτοιες ἐορτές τίς μισεῖ ὁ Θεός, λέγει διὰ τοῦ προφήτου Ὡσηέ, καὶ θὰ μεταβάλλῃ τὰ τραγούδια σας σὲ πένθος καὶ ὅλα σας τὰ ἄσματα σὲ θρῆνο.

Δέν βλέπετε, ἀγαπητοί μου, τὴν ὀργή τοῦ Θεοῦ; δέν φοβεῖσθε; δέν τρέμετε τὴν ἀπειλή; Δέν βλέπετε τίς πληγές τίς ὁποῖες, μία κατόπιν τῆς ἄλλης, μᾶς

δίδει; Μᾶς ἔδωσε πολέμους, ἀρρώστιες, πείνες, ἐμφυλίους σπαραγμούς, ξηρασία. Ἦς ἔλθουμε σέ συναίσθηση, ἀγαπητοί, ἀρκετός ὁ χρόνος πού ἔφυγε, πού δαπανήσαμε στό θέλημα τῆς σάρκας καί τοῦ διαβόλου· ἄς ἀφήσουμε, λοιπόν, τά ἔργα τοῦ σκότους καί ἄς ἐνδυθοῦμε τά ὄπλα τοῦ φωτός.... Ἦς σχολάζουμε σέ ὕμνους, σέ ᾠδές πνευματικές καί καλά ἔργα. Ἦς στολίσουμε τίς ψυχές μας μέ ἀρετές, ἄς γίνουμε, κατά τό δυνατόν, μιμηταί τῶν Ἁγίων γιά νά ἀπολαύσουμε καί τῆς δόξης ἐκείνων καί ἐπιτύχουμε τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, διά πρεσβειῶν τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας καί πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

*«Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σέ ἀνατίθημι,
Μῆτερ τοῦ Θεοῦ· φύλαξόν με
ὑπό τήν σκέπην σου».*

+

Γιά τά κακά πού προξενεί ή άμαρτία

* Καθώς ή πολυχρόνιος σωματική άσθένεια δυσκόλως θεραπεύεται έτσι και ή άμαρτία όταν πολυκαιρίση, πολυχρονίση μετά δυσκολίας θεραπεύεται....

“Ερχεται κατ’ αρχάς εις τόν άνθρωπον ή προσβολή τής άμαρτίας· ή προσβολή φέρει τόν συνδιασμόν, ό συνδιασμός τήν πάλην, ή πάλη τήν συγκατάθεσιν, ή συγκατάθεσις τήν πράξιν, ή πράξις τήν συνήθειαν και τήν έξιν, ή έξις τήν φύσιν, και φύσιν πονηράν δέν είναι εύκολον νά μεταβάλη κανείς....

“Όταν κανείς φθάση εις τήν συγκατάθεσιν και τήν πράξιν, τότε άλλοίμονον χάνει τήν ψυχική του δύναμιν και άνδρείαν. Γίνεται δοϋλος τής άμαρτίας, τότε ό διάβολος βάζει χαλινόν και σέ σύρει όπου θέλει εκείνος. Τότε έλέγχεσαι από τήν συνείδησιν, αλλά και είναι δύσκολον νά λυτρωθής και νά φύγης τήν άμαρτίαν. Εις τήν αρχήν όταν φυτεύση κανείς μικρά δενδρύλια μέ εύκολία μπορεί νά τά ξεριζώση, άλλ’ όταν όμως πολυχρονίσουν μέσα εις τήν γήν κάμνουν ρίζας και τότε είναι δύσκολον νά τά ξεριζώση κανείς.” Έτσι και μέ τά άμαρτήματα....

* * *

* “Η παροϋσα ζωή είναι βραχυτάτη, ό χρόνος τής ζωής μας λίγος· άς έτοιμαστοϋμε μέ έργα αγαθά και πράξεις ενάρετες. “Άς μή φροντίζουμε μόνον για τό σϋμα αλλά περισσότερο για τήν ψυχή μας. “Άς αποκτήσουμε τίς άρετές διότι αυτές φέρουν τήν εύτυχία.

* “Η άρετή, αγαπητοί μου, είναι φϋς, ή δέ άμαρτία σκότος. “Όταν εργαζόμεθα τήν άρετή είμεθα τέ-

+

κνα φωτός, όταν τήν ἁμαρτία εἶμαστε τέκνα σκότους. Φῶς ὀνομάζεται ὁ Θεός καί σκότος ὁ διάβολος. Ὅταν ἐργαζώμεθα τήν ἀρετή ὁ Θεός μᾶς φωτίζει τόν νοῦ, όταν δέ ἐργαζώμεθα τήν ἁμαρτία ὁ διάβολος, πού εἶναι σκότος, μᾶς σκοτίζει τόν νοῦν. Ὡς τέκνα τῆς ἀρετῆς καί τοῦ φωτός τοῦ Θεοῦ περιπατοῦντες γινόμαστε καί στούς ἀπίστους, πού διατελοῦν στό σκοτάδι τῆς ἀπιστίας, αἵτιοι καί ὁδηγοί νά περιπατοῦν καί αὐτοί στό φῶς....

* * *

* Σοφός εἶναι ὁ φοβούμενος τόν Θεόν. Συνετός εἶναι ἐκεῖνος πού προσέχει νά μή σφάλῃ οὔτε σέ μεγάλο οὔτε σέ μικρό ἁμάρτημα. Ὅταν σκεπτόμαστε ὅτι στόν κόσμο αὐτόν εἶμαστε προσωρινοί, ξένοι καί διαβάται. Ὅταν δέν εἶμαστε προσηλωμένοι στά ἐπίγεια καί ὑλικά, ἀλλά εἰς τά ἄφθαρτα καί οὐράνια, τότε κάμνουμε καλή ἐξαγορά τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς μας.... Ἐάν σέ κάθε μας πράξη, σέ κάθε μας ἔργο σκεπτόμασταν καί στοχαζόμασταν, ἄν ἐκεῖνο τό ὅποιο κάνουμε εἶναι εὐάρεστο στόν Θεό, οὐδέποτε θά σκοντάψαμε. Ὅλες οἱ ἁμαρτίες καί οἱ κακές πράξεις γίνονται ἀπό ἀπροσεξία καί ἐπειδή δέν ἐξετάζουμε ὅτι κάνουμε, ἔάν εἶναι εὐάρεστο στόν Κύριο.

* * *

* Ἡ μετάνοια εἶναι τό μέσον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά μετάνοια σήμερον δέν ὑπάρχει, σπανίζει. Ὁ πανάγαθος Θεός νά γίνῃ ἴλεως καί νά μή μᾶς ἀνταποδώσῃ κατά τά ἔργα μας.

+

Γιά τά θαυμάσια τῆς πίστεως

* Διά τῆς πίστεως εἰς τόν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι κατόρθωσαν νίκη λαμπρά. Χωρίς τήν πίστη τήν ζῶσα δέν μποροῦμε νά εὐαρεστήσουμε στόν Θεό καί νά πετύχουμε τήν σωτηρία μας. Ὅλα τά μεγάλα καί ἔνδοξα κατορθώματα, ἀπ' ἀρχῆς κόσμου καί μέχρι σήμερα, ἐτελέσθησαν διά τῆς πίστεως. Ἄλλ' ἢ πίστις τήν ὁποίαν εἶχαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί οἱ Πατέρες μας ὀλιγόστευσε γιά νά μή πῶ ὅτι ἐξέλιπε, γι' αὐτό καί τά θαύματα ὀλιγόστευσαν. Αἰτία εἶναι ἡ ὀλιγοπιστία μας.

Συγκρίνω τήν πίστη τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Δώδεκα ἦσαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί ἐφώτισαν ὅλα τά πεπλανημένα ἔθνη.

Πόσοι σήμερα διάδοχοι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀρχιερεῖς ὑπάρχουν; ἐν τούτοις ὄχι μόνον πολλά ἀλλόφυλλα ἔθνη εὐρίσκονται στό σκοτάδι, ἀλλά καί χριστιανικά ἔθνη στό σκότος διαπορεύονται, καί αὐτό γιατί; γιά τήν ὀλιγοπιστία μας.

Ποιά δέ εἶναι ἡ πίστη τῶν σημερινῶν χριστιανῶν, ἐγώ ἐντρέπομαι νά τό πῶ. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι εἶχαν πίστη μέ ἔργα, ἐμεῖς πιστεύουμε μόνον μέ λόγια. Στίς ἡμέρες μας πολλοί οὔτε μέ τά λόγια δέν πιστεύουν. Φαντασθεῖτε ὅτι βρέθηκε μεταξύ τῶν διαδόχων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νά πῆ, ὅτι πρέπει νά βγάλουν τά θαύματα ἀπό τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον καί ἐν τούτοις ὁ τοιοῦτος ἔχει ἀκόμη τόν θρόνον του.

Ἄλλά ποιά ἡ πίστη ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, ὅταν ἀκοῦς χριστιανούς νά λέγουν ὅτι πιστεύουν τόν Χριστόν καί αὐτοί οἱ ἴδιοι νά ὑβρίζουν ἐκεῖνον πού

προσκυνοῦν ὡς Θεόν; Ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος μᾶς λέγει, ὅτι «**καί τά δαιμόνια πιστεύουσι καί φρίσσουν**» (Ἰακ. 2, 20), ἀλλ' ἐπειδή δέν ἔχουν ἔργα δέν ὠφελοῦνται· οἱ χριστιανοί ὄχι μόνον ἔργα δέν ἔχουν ἀλλά καί ὑβρίζουν τόν Θεόν, τό ὅποῖον βεβαίως ὁ διάβολος δέν κάμνει, διότι ἐκεῖνος, ὅταν ἀκούει τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἢ δῆ τόν τύπον τοῦ Σταυροῦ, φρίττει καί τρέμει.

Γι' αὐτήν, λοιπόν, τήν αἰτία, μᾶς ἐγκατέλειψε ὁ Θεός καί σμικρινθήκαμε καί κινδυνεύουμε καθημερινά.

Ἄς ἀπορρίψουμε τήν ἀπιστία καί ἄς ἐνδυθοῦμε τόν θώρακα τῆς πίστεως καί ἄς κρατοῦμε στερεά τήν πίστη μας καί ἀσάλευτον, ὅπως μᾶς τήν παρέδωσαν οἱ Πατέρες τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, γιά νά στερεωθοῦμε στήν πίστη, στήν ἐλπίδα νά βεβαιωθοῦμε, καί στήν ἀγάπη νά κραταιωθοῦμε καί τύχουμε τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν. Ἀμήν.

* * *

Ἄλλοίμονον εἰς τόν κόσμον

...Οἱ ἄρχοντες τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πολιτείας, στίς πονηρές ἡμέρες μας, κοιμοῦνται τόν βαρύτατο ὕπνο τῆς ἀμελείας καί τῆς ραθυμίας. Ἐάν δέν ξυπνήσουν τόν κληρον καί τόν λαόν σέ μετάνοια, σέ ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, τῶν ἀρετῶν καί τῶν καλῶν ἔργων, θά δώσουν λόγο κατά τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως, καί θά τιμωρηθοῦν.

+

Γιά τούς Ἁγίους Πάντας

Ποιός, ὅμως, εἶναι ἰκανός ἀξίως νά ἐγκωμιάση τίς ἀρετές, τούς ἀγῶνες γιά τήν πίστη, τούς κόπους, τούς μόχθους, καί τά κατορθώματα τῶν Ἁγίων Πάντων; Φαντάζομαι ὅτι χρειάζεται γλῶσσα Χρυσοστόμου, Οὐρανοφαντορική, Θεολογική. Πῶς λοιπόν θά δυνηθῶ ἐγώ ὁ ἀμαθής καί ἀπαίδευτος, ὁ ἀμαρτωλός καί ἐλάχιστος νά ἀνοίξω τό ρυπαρόν μου στόμα καί νά ἐξυμνήσω τούς Ἁγίους Πάντας, τούς ὁποίους ἐδόξασε, ἐτίμησε καί ἐπήνεσε αὐτός ὁ Θεός;

* Ἡ αἰτία πού ἐθεσπίσθησαν οἱ ἑορτές τῶν Ἁγίων εἶναι νά ἀκοῦμε τούς βίους τους καί νά τούς μιμούμεθα. Δυστυχῶς, ὅμως, κάθε ἄλλο παρά μιμηταί γινόμαστε τῶν Ἁγίων, καί ἄς ἐξετάσουμε ἀκριβῶς νά δοῦμε καί μάθουμε ἐάν εἴμαστε μιμηταί τῶν Ἁγίων.

Οἱ Ἁγιοὶ εἶχαν ἀγάπη πρὸς τόν Θεόν καί τόν πλησίον, ἀπεναντίας ἐμεῖς δέν ἔχομε ἀγάπη οὔτε πρὸς τόν Θεόν οὔτε πρὸς τόν πλησίον. Διότι, ἐάν εἶχαμε ἀγάπη πρὸς τόν Θεόν θά τηρούσαμε τίς ἐντολές Του, δέν θά τόν βλασφημούσαμε· ἐάν εἶχαμε ἀγάπη μεταξύ μας, δέν θά ἀλληλοτρογώμαστε, δέν θά κατακρίναμε, δέν θά συκοφαντούσαμε, δέν θά κατηγορούσαμε ὁ ἓνας τόν ἄλλον.

Οἱ Ἁγιοὶ ἐνήστευαν, ἀγρυπνοῦσαν, προσευχόταν, ἐμεῖς καταργήσαμε τίς νηστείες, ἀγρυπνοῦμε σέ μέθες, χορούς καί διασκεδάσεις· τήν δέ προσευχή τήν ἀγνοοῦμε, οἱ περισσότεροὶ ἀπό τούς χριστιανούς οὔτε τό Πάτερ ἡμῶν οὔτε τό Πιστεύω γνωρίζουν, ἀλλ' οὔτε τόν σταυρό τους δέν γνωρίζουν νά κάμνουν.

+

Οἱ Ἅγιοι μελετοῦσαν μέρα καί νύκτα τίς Ἅγιες Γραφές, θυμόνταν συνέχεια τόν θάνατο καί τόν εἶχαν στόν νοῦ τους πάντοτε, γιά νά μή ἁμαρτάνουν. Πάντοτε ὁ νοῦς τους συλλογιζόταν τά οὐράνια, ἐμεῖς ἀπεναντίας τούς ὀφθαλμούς μας κλίναμε κάτω πρός τήν γῆ ὡς τά ἄλογα ζῶα, οὔτε τόν θάνατο μελετᾶμε οὔτε τά οὐράνια στοχαζόμαστε οὔτε τόν Θεόν θυμόμαστε.

Οἱ Ἅγιοι ἦσαν φιλάδελφοι, ἐμεῖς εἴμαστε μισάδελφοι. Οἱ Ἅγιοι ἦσαν συμπαθεῖς καί ἐλεήμονες, ἐμεῖς ἀσυμπαθεῖς καί ἀνελεήμονες. Οἱ Ἅγιοι Πάντες ἦσαν φιλάρετοι, ἐμεῖς φιλάργυροι. Οἱ Ἅγιοι σώφρονες καί ἐγκρατεῖς, ἐμεῖς ἀκρατεῖς καί κοιλιόδουλοι. Οἱ Ἅγιοι Πάντες ἦσαν Ἅγιοι, ἐμεῖς εἴμεθα ἄγριοι, αὐτή εἶναι ἡ πραγματική ἀλήθεια, αὐτή εἶναι ἡ σημερινή κατάσταση τῶν ἀνθρώπων· καί γιά νά ποῦμε μετά τοῦ προφήτου Δαβίδ «πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρειώθησαν». Διά τοῦτα, λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἔρχεται ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ ἐπί τούς υἱούς τῆς ἐπειθείας.

Ἐργή πράγματι Θεοῦ καί ὀργή μεγάλη ἦλθε σήμερα ὄχι μόνον σέ ἐμᾶς ἀλλά καί σέ ὅλη τήν οἰκουμένη, θλίψις καί στενοχωρία παντί τῷ ἐργαζομένῳ τό κακόν....

Παύσετε ἄνθρωποι ἀπό τίς ἁμαρτίες, παύσετε τήν βλασφημία, παύσετε τήν μέθη, τό ψεῦδος, τήν κακίαν διότι θά ἔλθῃ ἡ ὀργή Κυρίου. Παύσετε οἱ γυναῖκες τήν ξετσιποσύνη καί τά βαψίματα. Ὅχι μόνον δέν ἔβλεπα μετάνοια, ἀλλά ἔβλεπα ἀποστασία καί ἀμετανοησία.... Μέ θλίβει ἡ ἀμετανοησία τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πολλαπλασιαζομένη κακία καί ἀνηθικότης θά ἐπιφέρουν μεγάλες τιμωρίες, ἐάν δέν μετανοήσουμε ὅλοι, καί κλῆρος καί λαός....

+

**«Οὐδείς προστρέχων ἐπὶ σοί
κατησχυμένος ἀπὸ Σοῦ ἐκπορεύεται...»**

Ὁ πανυπεράγαθος Θεός καὶ Οὐράνιος Πατέρας μας, μεταξύ τῶν ἀπειρῶν καὶ μεγάλων δωρεῶν πού ἀξίωσε ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, μᾶς ἀξίωσε καὶ αὐτῆς τῆς μεγίστης Χάριτος, τό νά ἔχουμε τήν Παναγίαν Θεοτόκον, τήν Μητέρα Αὐτοῦ, βοήθεια καὶ σκέπη, προστασία καὶ μεσίτρια πρὸς Αὐτόν. Νά τήν ἔχουμε βοηθό στίς θλίψεις, τίς ἀσθένειες, τίς ἀνάγκες, τίς στενοχώριες καὶ στούς κινδύνους. Νά τήν ἔχουμε ὡς μητέρα μας φιλόστοργο πνευματική· καὶ εἶναι ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἀληθῶς καὶ μητέρα ὄλων μας καὶ ὄλων τῶν Χριστιανῶν....

Μᾶς ἔδωσε τήν Παναγίαν Μητέρα του, τήν ἀγνήν καὶ ἄμωμον, τήν ἀγιωτέραν καὶ ἀνωτέραν πάντων, γιά νά τήν ἔχουμε ὡς μητέρα μας καὶ ὡς βοηθό σέ ὅλες τίς θλίψεις, ἀνάγκες καὶ περιστάσεις, διότι ἔχει τά δευτερεῖα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἴσως ὁμως μοῦ πεῖτε, ὅτι ἡμεῖς ζητοῦμε ἀπό τήν Παναγίαν βοήθεια καὶ δέν παίρνουμε, κάνουμε παρακλήσεις γιά τήν εἰρήνη καὶ δέν μᾶς ἀκούει, τήν παρακαλοῦμε νά μᾶς θεραπεύσει τοὺς πόνους, τίς ἀσθένειές μας καὶ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τοὺς κινδύνους, τίς στερήσεις, τίς θλίψεις, ἀλλά καμία βοήθεια δέν βλέπουμε. Ποιά ἡ αἰτία, πού δέν μᾶς ἀκούει ἡ Παναγία καὶ δέν μᾶς βοηθεῖ;

Ἡ αἰτία προέρχεται ἀπό ἡμᾶς τοὺς ἴδιους, διότι τήν βλασφημοῦμε. Τήν ἐπικαλούμεθα μόνον σέ καιρό ἀνάγκης καὶ κινδύνου καὶ κατόπιν τήν βλασφημοῦμε. Ὅπου καὶ νά σταματήση κανεὶς ἀκούει νά βλασφημοῦν τήν Παναγία, τόν Χριστόν, τόν Σταυ-

ρόν... Πηγαίνω στή θάλασσα ἀκούω τούς πλοιάρχους καί τούς ναῦτες, ἐπειδή ὁ καιρός δέν εἶναι καλός, νά βλασφημοῦν... Ἀκούω τούς ψαράδες καί τούς βοηθούς τους, ὅταν δέν πιάνουν ψάρια ἢ καί γιά παραμικρή αἰτία, νά βλασφημοῦν τήν Παναγία. Πηγαίνω στά χωράφια καί ἐκεῖ ἀκοῦς, τούς χωρικούς, τούς βοσκούς, νά βλασφημοῦν τήν Παναγία. Βλασφημοῦν οἱ πατέρες τῶν παιδιῶν τους τήν Παναγία, ἀκόμη καί τῶν ζώων τήν Παναγία τους. Πηγαίνω στίς πόλεις καί ἐκεῖ ἀκούω ἀπό τήν κατώτερη τάξη μέχρι τήν ἀνώτερη τάξη τῶν διανοουμένων καί ἐπιστημόνων καί ἀπό τόν κατώτερο στρατιώτη μέχρι τόν ἀνώτερον στρατηγόν νά βλασφημοῦν τήν Παναγία. Ἄρχισαν νά μαθαίνουν νά βλασφημοῦν ἀκόμη καί γυναῖκες καί μικρά παιδιά τήν Παναγία....

* * *

Ἐπόδειγμα στόν βίο μας οἱ Ἅγιοι Πάντες

* Ὅλοι οἱ Ἅγιοι εἶναι ἔτοιμοι εἰς κάθε καιρό, εἰς κάθε περίσταση, εἰς κάθε θλίψη, στενοχώρια καί ἀνάγκη, νά μᾶς προστατεύουν καί νά μᾶς βοηθοῦν ἀρκεῖ νά τούς ἐπικαλούμεθα μέ πίστη καί εὐλάβεια, καί νά εἴμεθα καί ἄξιοι νά λάβουμε ἐκεῖνα πού ζητοῦμε.

Ὅταν, ὅμως, εἴμεθα φθονεροί, ἄδικοι, φιλάργυροι, πλεονέκται, ψεῦσται, δόλιοι, ὑποκριταί, συκοφάνται, βλάσφημοι, ἀσεβεῖς καί δέν μετανοοῦμε, ἀλλά ἐπιμένουμε στήν κακία μας, τότε, οὔτε ὁ Θεός, οὔτε οἱ Ἅγιοι μᾶς ἀκοῦν.

Ὅφείλουμε, ἀγαπητοί, ἐάν θέλουμε νά εἴμεθα

+

φίλοι τοῦ Θεοῦ καί τῶν Ἁγίων Πάντων νά ἀπορρίψουμε τήν ὑπερηφάνεια καί κάθε ἁμαρτία, νά ταπεινωθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, γιά νά μᾶς ὑψώση. Νά ἀγαπήσουμε Αὐτόν ὀλοψύχως. Νά μή ἐντρεπώμεθα νά τόν ὁμολογοῦμε καί νά εἴμεθα ἔτοιμοι, ὅταν παραστῆ ἀνάγκη, νά θυσιάσουμε καί αὐτήν τήν ζωή μας, γιά τήν ἀγάπην Αὐτοῦ καί τήν πίστη τήν Ἁγίαν μας. Ἄς ἔχουμε ὑπόδειγμα στόν βίο μας τούς Ἁγίους Πάντας καί Αὐτόν τόν Ἀρχηγόν καί θεμελιωτήν τῆς πίστεως τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, καί στά ἴχνη αὐτῶν ἐπόμενοι, μέ ὑπομονή καί καρτερία, ἄς τρέχουμε τόν προκείμενο ἀγώνα μας γιά νά φθάσουμε στήν οὐράνιον πατρίδα μας, ἔνθα ὁ χορός τῶν Προφητῶν, τῶν Ἀποστόλων ὁ δῆμος, τῶν Μαρτύρων τά στρατεύματα καί πάντων τῶν εὐφραينوμένων ἢ κατοικία... Ἀμήν.

* * *

«Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοί ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου ἐν τοῖς οὐρανοῖς...»

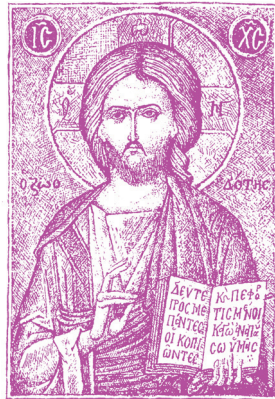
(Ματ. 10, 32)

Πρῶτοι οἱ ὁποῖοι ὁμολόγησαν τόν Χριστόν ὡς Θεόν ἀληθινόν ἦσαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καί μετ' αὐτούς οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες καί οἱ Ἅγιοι Πάντες. Αὐτοί οἱ Ἅγιοι Πάντες, τῶν ὁποίων σήμερον χαρμολογῶμε τήν μνήμη, ὄχι μόνον ἐπίστευσαν καί ὁμολόγησαν τόν Χριστόν Θεόν εἶναι ἀληθινόν, ἀλλά καί ὀλοκαρδίως ἠγάπησαν Αὐτόν, καί ἄλλοι ἀπό αὐτούς, διά τήν ἀγάπην Αὐτοῦ, παρέδωσαν ἑκουσίως τά ἑαυτῶν σώματα εἰς θάνατον καί ἔ-

+

χυσαν τό αίμα τους, ἄλλοι μετά καρτερίας υπέμειναν πληγές καί ξυλοδαρμούς, ἄλλοι ἐξορρύξεις τῶν ὀφθαλμῶν, ἄλλοι ἀποκοπές τῶν χειρῶν καί τῶν ποδιῶν καί λοιπῶν μελῶν, ἄλλοι ἐκριζώσεις δοντιῶν, ἄλλοι ἐξεδάρησαν ὡς πρόβατα, ἄλλοι ψήθηκαν σέ σχάρες πεπυρωμένες ὡς ἀρνιά, ἄλλοι ἐκάησαν, ἄλλοι κατεποντίσθησαν στήν θάλασσα, ἄλλοι φυλακίσθησαν, ἄλλοι ἐξορίσθησαν καί ἄλλοι περιπλανόμενοι σέ ἐρημιές καί βουνά καί σπήλαια καί ὀπές τῆς γῆς, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι καί κακουχούμενοι, τῶν ὁποίων δέν εἶναι ἄξιος ὁ κόσμος. Ἄλλοι υπέμειναν θλίψεις, βάσανα, στερήσεις καί ἄλλοι ἐξέδωσαν ἑαυτούς σέ νηστεῖες, ἀγρυπνίες, σέ κόπους καί ἰδρώτες....

Αὐτοί οἱ Ἅγιοι Πάντες, ἐδείχθησαν Ὁμολογηταί καί Μάρτυρες, ὁμολογήσαντες τόν Χριστόν ἐνώπιον βασιλέων καί τυράννων, καί κηρύξαντες Αὐτόν Θεόν εἶναι ἀληθινόν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ Θεός τούς ἐτίμησε καί ἐδόξασε καί εἰς τόν Οὐρανόν καί εἰς τήν γῆν, τούς δοξάζει καί θά τούς δοξάζει εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν.

+